

NOTAT

Dato: 21.09.21

Til: Banker og kredittforetak med utlån som omfattes av Statens lånegarantiordning

Fra: Eksportfinansiering Norge (Eksfin) og Finans Norge

Lånegarantiordningen – forhold knyttet til forvaltning av garanterte lån etter utløp av innvilgelsesperioden

1 Innledning

Den statlige garantiordningen for lån til små og mellomstore bedrifter ble etablert ved [lov 27. mars 2020 nr. 14](#). Garantiordningen er nærmere regulert i [forskrift 27. mars 2020 nr. 490 til lov om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter](#) (heretter kalt forskriften). Etter mars 2020 er det gjort en rekke endringer i ordningen bl.a. ved utvidelse av hvilke bedrifter som omfattes av ordningen og forlengelser av innvilgelsesfristen for lån som omfattes av ordningen.

Innvilgelsesfristen for lån som faller inn under ordningen ble senest utvidet til **utgangen av 31.10.21** ved endring i forskriftens § 2 annet ledd i juni 2021. Dette innebærer at den første fasen – innvilgelsesfasen – av lånegarantiordningens funksjonstid nærmer seg slutten. Dette notatet behandler en del forhold som særlig knytter seg til den påfølgende fasen – mellomfasen eller forvaltningsfasen. Den siste fasen vil være avviklingsfasen.

2 Stans i innvilgelse av nye lån og forlengelse av løpetid mv.

2.1 Nye lån

Etter 31.10.21 vil ikke bankene/kredittforetakene kunne innvilge ny kreditt under lånegarantiordningen. Dette omfatter både helt nye lån og ny kreditt knyttet til eksisterende lån.

Dersom nye lån innvilges eller eksisterende lån utvides etter dette tidspunktet, vil risikoen for disse lånene i sin helhet måtte bæres av banken/kredittforetaket. Et unntak vil være nye endringer som gis med samtykke fra Eksfin (tidligere GIEK) i forbindelse med restrukturering og i samsvar med forskriften § 20a, se nedenfor i avsnitt 3.2.

2.2 Forlengelse av løpetid

Forskriften § 15 gjelder løpetid og garantiens varighet, og denne paragrafen må leses i sammenheng med forskriften § 2, som sier at garantien gjelder lån innvilget av finansforetak innen utgangen av 31.10.21. Forlengelse av garantien og lånets løpetid i henhold til § 15 må som følge av reglene om statsstøtte, anses som innvilgelse av ny kreditt. Dette innebærer at forlengelse av løpetid på allerede innvilgede lån kun kan skje før 31.10.21.

Garantiene kan altså ikke forlenges i medhold av § 15 etter 31.10.21. Avtaler om forlengelse av løpetid innenfor regelverkets rammer må være inngått mellom banken og låntaker før utgangen av 31.10.21 for at risikoen skal være dekket av garantiordningen.

3 Endringer i innvilgede lån etter 31.10.21

3.1 Hvilke endringer kan gjøres av bankene?

Nedenfor i dette avsnittet gjennomgås en del endringer som bankene kan vedta å gjøre på egenhånd i eksisterende lån. Det tas forbehold om at listen ikke er absolutt uttømmende. Dersom resultatet av endringene vil være økt risiko eller redusert sikkerhet/prioritet må Eksfin samtykke før endringene, se avsnitt 3.2.

- Endringer i lånets løpetid

Banken vil ikke på egenhånd kunne vurdere og foreta endringer i lånets løpetid innenfor rammene av forskriftens § 15 etter 31.10.21, se ovenfor i avsnitt 2.2.

- Endringer i avdragsfri periode

Avdragsfri periode kan gis eller forlenges innenfor rammene av forskriften § 10 tredje ledd også etter 31.10.21. Maksimalgrensen på 36 måneders avdragsfri periode vil omfatte opprinnelig avtalt avdragsfri periode.

- Endringer i nedbetalingsplan

Banken kan akseptere andre endringer i nedbetalingsplan. Dette kan f.eks. være endringer i avdrag for en periode. Det er viktig at dette ikke gjøres for at annen kreditt skal nedbetales raskere og at bankens risiko knyttet til annen gjeld kommer i bedre risikoposisjon på statens bekostning, jf. forskriftens § 11.

- Endringer i sikkerhet for lånet

Banken kan på egenhånd gjøre endringer i lånets sikkerhet. Dette kan f.eks. være bytte av sikkerhet eller tilleggssikkerhet. Også i slike tilfeller er det viktig at det vurderes nøye om endringene vil kunne medføre at staten får en dårligere prioritet eller sikkerhet enn opprinnelig avtalt. Om dette er tilfellet vil ikke endringene kunne skje uten samtykke fra Eksfin, se nedenfor i avsnitt 3.2.

- Endringer i debitor

Endringer i debitor f.eks. i form av oppkjøp, endret konsernstruktur, fusjoner og fisjoner vil kunne godkjennes av banken dersom bankens vurdering er at dette ikke medfører at statens posisjon svekkes.

- Bytte av bank

Forskriftens § 11a om bytte av bank gjelder også i mellomfasen og må inkluderes i månedlig rapport til Eksfin.

Behovet for å innhente nye kredittopplysninger vil måtte vurderes i det enkelte tilfelle. Vurderingen vil måtte bero på bankens oppfatning av hva som fremstår som forsvarlig og utøvelse av et godt bankhåndverk.

3.2 Hvilke endringer krever Eksfins involvering?

Dersom det er finansforetakets vurdering at statens posisjon svekkes som følge av endringen skal løsningen godkjennes av Eksfin i samsvar med forskriften § 20a.

Eksfin kan bare samtykke til restrukturering etter § 20a og/eller forlengelse av garantitiden ved gjennomføring av tapsbegrensende tiltak etter § 20b hvis dette anses å være i statens interesse. Eksfin skal på vegne av staten foreta tilsvarende vurderinger som en privat garantist/kreditor, og kun gi samtykke der dette anses å være til statens fordel.

3.3 Dokumentasjonskrav ved endringer

Ved endringer som ikke krever Eksfins involvering skal finansforetaket begrunne og dokumentere sin vurdering av at endringen anses å være i statens interesse, herunder at statens økonomiske tap antas å bli den samme eller lavere enn uten endringen.

Ved endringer som krever Eksfins involvering skal finansforetaket oversende komplett dokumentasjonspakke som om det skulle anmodes om utbetaling, jf. forskriften § 21. I tillegg skal det vedlegges en vurdering av hvorfor endringen anses å være i statens interesse.

4 Bankenes rapportering i mellomfasen

Finansforetakene skal etter utløp av innvilgelsesperioden 31.10.21, fortsatt levere inn rapport gjennom Eksfins portal månedlig. Rapporten skal lastes opp i Eksfins portal som tidligere etter gjeldende mal og gi en oversikt over låneporteføljen per siste onsdag i måneden med opplastningsfrist påfølgende fredag kl. 12. Alle førtidsinnfridde, tilbakebetalte eller lån hvor staten har utbetalt garantibeløp under ordningen skal bli stående i rapporten.

5 Særlige spørsmål

5.1 Bruk av lån innenfor konsern

Betjening av konsernlån med en avtalt avdragsplan som forelå før lånet ble innvilget kan defineres som en driftsutgift og betjenes videre etter at lån med statsgaranti er utbetalt.

5.2 Lån brukt i strid med lov/forskrift

Det følger av forskriften § 10 fjerde ledd at det er begrensninger i hva statlig garanterte lån kan brukes til. Videre følger det av forskriften § 11 at lånet ikke kan brukes til førtidig innfrielse eller nedregulering av eksisterende gjeld utover ordinær betjening av eksisterende gjeld.

Dersom banken oppdager at lånet helt eller delvis er brukt i strid med kravene i forskriften §§ 10 eller 11, er det finansforetakets ansvar å inndrive kravet på egne og statens vegne, og det understrekes at finansforetakene bør følge opp og evt. anmelde lovbrudd knyttet til lånegarantiordningen. Ulovlig tildelt statsstøtte skal tilbakebetales.

6 Kilder til informasjon

Nærmere informasjon om den statlige lånegarantiordningen finnes på nettsidene til [Eksfin](#) og [Finans Norge](#).

Spørsmål kan rettes til både Eksfin og Finans Norge.

Dersom det mottas mange spørsmål vedrørende forvaltningen av lån i mellomfasen som ikke besvares i dette skrivet, vil Eksfin og Finans Norge vurdere behovet for et Webinar eller lignende.